Tilslutningstilladelse

Tilladelse til tilslutning af spildevand fra Abestald

På adressen: Knuthenborg Park 8B, 4941 Bandholm,
matr.nr. 1a, Knuthenborg Hgd., Hunseby
til offentlig spildevandsledning tilhørende Lolland Spildevand A/S

Dato for godkendelse

18. februar 2026

Kolofon

Lolland Kommune:
Teknik- og Miljømyndighed

SBSYS-sags ID:	405917
Journal nr.:	06.01.15-P19-44-19
Sagsbehandler:	Allan Hansen
Kvalitetssikret af:	Martin Høj Andersen
Godkendt dato:	18. februar 2026

Ansøger:
DP Arkitekter på vegne af:
Knuthenborg Park og Safari
Knuthenborg Park 17
4941 Bandholm

Indholdsfortegnelse

Ansøgning 4
Afgørelse 4
Vilkår 4
Generelt 4
Indretning og drift 4
Egenkontrol og driftjournal 5
Baggrund for tilladelsen 5
Øvrige oplysninger 5
Affald 5
Uheld og driftsforstyrrelser 5
Ændringer og udvidelser 5
Revision af tilslutningstilladelsen 5
Spildevandstekniske oplysninger 6
Data for kloak 6
Redegørelse og vurdering 6
Myndighedsforhold og lovgrundlag 6
Begrundelse for vilkår 7
Lovgrundlag og hjemmel 8
Offentligt renseanlæg 8
Partshøring 8
Offentliggørelse og klagevejledning 9
Klagefrist 9
Hvem er klageberettiget 9
Sådan klager du 9
Civilt søgsmål 9
Henvendelse om denne afgørelse 9
Kopi af tilladelsen er sendt til: 10
Bilag 1: Oversigtsplan over abestald 11
Bilag 2: Situationsplan / Ledningsplan 12

Ansøgning

DP Arkitekter har den 4. juni 2024 fremsendt ansøgning om tilslutning af spildevand fra Abestald (BBR-bygning nr. 134) til offentlig kloak.
Abestalden indeholder ingen personalefaciliteter og tilleder alene spule- og rengøringsvand fra rengøring af abestald samt fra håndvask.

Spildevandet fra abestalden tilsluttes intern pumpebrønd ved Camp Abeskoven via pumpebrønd og trykledning. Intern pumpebrønd tilsluttes dernæst intern pumpebrønd ved Savanne Syd, hvorfra spildevandet tilsluttes offentlig spildevandsledning ved tilslutningspunkt 670A0260F.

På strækningen mellem abestalden og den interne pumpebrønd er der etableret fire rensebrønde, som indgår i den samlede afløbsinstallation. Rensebrøndene anvendes til adgang, inspektion og vedligehold af ledningssystemet.

Afgørelse

Lolland Kommune meddeler hermed tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens[1] § 28, stk. 3, samt spildevandsbekendtgørelsen[2] BEK 1446 til afledning af spildevand fra abestald til offentlig spildevandsledning. Tilladelsen omfatter kun spildevand. Regnvand/tagvand håndteres i tillæg til miljøgodkendelse af 13. januar 2020, og indgår derfor ikke i denne tilslutningstilladelse.

Vilkår

Generelt

1. Tilladelsen omfatter kun spildevand fra Abestald (BBR bygning nr. 134).
2. Alt spildevand skal tilsluttes offentlig kloak via anviste tilslutningssted.
3. Kloakarbejder skal udføres af autoriseret kloakmester.
4. Færdigmelding og 'as built' skal indsendes til kommunen.
5. Uheld, der kan påvirke kloaksystemet, skal straks anmeldes til myndighed og forsyning.

Indretning og drift

6. Pumpebrønd skal vedligeholdes og drives, så der ikke opstår driftsforstyrrelser eller overløb.
7. Rensebrønde på afløbsstrækningen mellem stalden og pumpebrønden skal holdes tilgængelige og vedligeholdes, så afløbssystemet til enhver tid

[1] Miljøbeskyttelsesloven LBK 1093 af 11. oktober 2024
[2] Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. BEK 1446 af 27. november 2025

fungerer driftsmæssigt forsvarligt. Brøndene skal inspiceres regelmæssigt for sediment, opstuvning eller driftsfejl og renses efter behov.

8. Der må kun afledes spulevand fra rengøring af abestald samt spildevand fra håndvask.
9. Ved anvendelse af rengøringsmidler/kemikalier, må disse ikke indeholde A eller B stoffer.

Egenkontrol og driftjournal

1. Registrering af vandforbrug skal indgå i egenkontrollen, og det årlige vandforbrug skal registreres i parkens driftjournal, som jf. miljøgodkendelse af 17. maj 2016, vilkår 25.

Baggrund for tilladelsen

Grundlaget for sagsbehandlingen omfatter ansøgning af 4. juni 2024, kloakplaner, Lolland Kommunes Spildevandsplan (2024-2031) samt tekniske oplysninger fra projekterende rådgiver.

Øvrige oplysninger

Affald

Materiale tilbageholdt i rensebrønde eller eventuelle aflejringer fra pumpebrønde skal bortskaffes i henhold til Lolland Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Uheld og driftsforstyrrelser

Lolland Kommune gør opmærksom på Miljøbeskyttelseslovens § 71, hvorefter den, der er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til forurening, straks skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt en driftsforstyrrelse eller et uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer fare herfor.

Underretningen bevirker ingen indskrænkning i den ansvarliges pligt til at søge følgerne af driftsforstyrrelsen eller uheldet afhjulpet, ligesom det ikke fritager for pligten til at genoprette den hidtidige tilstand.

Ændringer og udvidelser

Ejeren er ansvarlig for, at indretning og drift ikke afviger væsentligt fra det, der er beskrevet i denne tilladelse. Ved ønsker om fremtidige udvidelser eller ændringer skal Lolland Kommune kontaktes.

Miljømyndigheden vil afgøre hvorvidt ønskede udvidelser eller ændringer er i overensstemmelse med tilladelsen, eller om der skal meddeles en ny tilladelse.

Revision af tilslutningstilladelsen
Lolland Kommune kan tage tilladelsen op til revision, når dette er begrundet. Gyldige begrundelser kan være at afledningen ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt eller hvis vilkårene i tilslutningstilladelsen, vurderes at være utilstrækkelige, uhensigtsmæssige eller utidssvarende - eller hvis indretningen og/eller driften ændres i forhold til det ansøgte.

Spildevandstekniske oplysninger

Data for kloak

Kloakopland nr:	675_4
Kloakopland navn:	Knuthenborg (Abeskoven/Savanne Syd)
Kloakopland status:	Spildevandskloakering
Renseanlæg:	Hunseby Strand RA
Spildevandsinstallationer dimensioneret	1,8 L/s
Spildevandsmængde fra abestald	Max 50 m^3/år

Redegørelse og vurdering

Myndighedsforhold og lovgrundlag
Fødevarestyrelsen er myndighed for regler om dyrevelfærd, hygiejne og håndtering af animalske biprodukter (ABP), jf. forordning (EF) nr. 1069/2009 og gennemførelsesforordning (EU) 142/2011. Urin og fæces fra dyr er som udgangspunkt kun omfattet af ABP-reglerne, hvis der er tale om husdyrgødning, som i artikel 3, nr. 20 defineres som urin og/eller ekskrementer fra *opdrættede dyr*. Ifølge artikel 3, nr. 6 er opdrættede dyr alene dyr holdt med henblik på produktion af fødevarer eller andre landbrugsprodukter, samt dyr af hestefamilien.

Da aberne ikke er opdrættede dyr i forordningens forstand, er urinrester og/eller ekskrementer fra aberne ikke husdyrgødning og dermed ikke omfattet af ABP-reguleringen. Reglerne om behandling, hygiejnisering eller særskilt bortskaffelse finder derfor ikke anvendelse.

Dette understøttes yderligere af BEK nr. 1397 af 02.12.2015 om zoologiske haver, hvor kapitel 7 om bortskaffelse af husdyrgødning alene omfatter gødning fra opdrættede dyr i ABP-forordningens forstand. Dermed er urin og fæces fra aberne ikke omfattet af bekendtgørelsens krav.

Fødevarestyrelsens vejledninger 9531 (2018) og 11143 (2015) nævner endvidere, at spildevand, der føres til rensningsanlæg via kloak, ikke skal renses. Spildevand med urinrester fra ikke-opdrættede dyr kan dermed bortskaffes som almindeligt spildevand efter national miljølovgivning.

Kommunen er myndighed efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3, for afledning til offentlig kloak. Afgørelsen træffes efter spildevandsbekendtgørelsen kapitel 5, herunder krav til vilkår, dokumentation og miljømæssige vurderinger.

Beskrivelse af anlægget
Abestalden består af 5 abebure, én håndvask samt vandudtag til spuling og rengøring. Spildevandet ledes via afløbsinstallationer til en række rensebrønde, som er placeret på strækningen mellem stalden og den interne pumpebrønd ved Camp Abeskoven.

Herfra pumpes spildevandet videre til intern pumpebrønd ved Savanne Syd, hvorfra det tilsluttes offentlig spildevandsledning ved tilslutningspunkt 670A0260F.

Rensebrøndene sikrer adgang til inspektion, tømning og vedligehold, og er udført som del af det permanente afløbssystem.

Stalden indeholder ikke personalefaciliteter foruden håndvask.

Hydraulisk belastning
Ansøger har angivet en dimensioneringsvandmængde på 1,8 l/s, hvilket er et teknisk designflow anvendt til projektering af afløb og pumpekapacitet.
Dimensioneringsflowet repræsenterer den maksimale kortvarige afstrømning, der kan forekomme ved spuling, og skal ikke forstås som et udtryk for faktisk dagligt vandforbrug.

Det reelle vandforbrug ved rengøring af abestald vurderes betydeligt lavere. Ansøger har oplyst at der forventes udledning af spildevand fra abestalden på maksimalt 50 m^3 årligt, hvilket vil være uden betydning for renseanlæggets hydrauliske kapacitet.

Hunseby Strand Renseanlæg er dimensioneret til 40.000 PE, og den hydrauliske belastning fra abestalden udgør en marginal tilledning uden miljømæssig påvirkning af renseanlæggets drift eller funktion.

Begrundelse for vilkår
Formålet med vilkårene er at sikre, at afledningen af spildevand fra abestalden ikke medfører risiko for driftsforstyrrelser, skader på det offentlige spildevandssystem eller uhensigtsmæssige påvirkninger af renseanlæggets biologiske processer.
Da stalden udelukkende genererer spildevand fra spuling og rengøring med mindre mængder urinrester og ekskrementer fra aberne, er den forureningsmæssige belastning begrænset og af samme karakter som almindeligt husspildevand.

Vilkårene om korrekt udførelse og vedligehold af pumpebrønd, rensebrønde og afløbsinstallationer skal sikre, at spildevandet bortledes stabilt og uden tilbagestrømning eller driftsfejl. Pumpebrønde og rensebrønde er de eneste tekniske installation til opsamling og transport af spildevandet, og deres funktion er derfor

central for at undgå overløb, fejlalarmer eller uhensigtsmæssig nedsivning. Dette følger kravene i Spildevandsbekendtgørelsen og kommunens tilsynsforpligtelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28.

Vilkåret om, at anvendte rengøringsmidler og kemikalier ikke må indeholde A- eller B-stoffer, er fastsat for at forhindre tilledning af problematiske stoffer, der kan skade renseanlæggets mikrobiologi eller medføre akkumulering i slammet. Dette er i overensstemmelse med principperne i Tilslutningsvejledningen (Vejl. Nr. 77/2025), som kræver, at tilledt spildevand ikke indeholder stoffer med uacceptabel toksikologisk eller miljømæssig profil.

Vilkårene om autoriseret udførelse af kloakarbejder, korrekt tilslutning til det af forsyningen anviste punkt samt indsendelse af færdigmelding og "as built"-materiale skal sikre, at anlægget etableres i overensstemmelse med gældende tekniske normer og uden risiko for fejlkoblinger eller uvedkommende tilledning.

Vilkåret om anmeldelse af driftsforstyrrelser er fastsat efter miljøbeskyttelseslovens § 71, så eventuelle problemer i pumpebrønden eller afløbssystemet håndteres hurtigt og uden risiko for miljøet eller for driftssikkerheden i det offentlige spildevandssystem.

Samlet set er vilkårene nødvendige for at sikre, at afledningen fra abestalden kan ske uden risiko for miljøet og uden ulemper for det kommunale kloak- og renseanlæg.

Lovgrundlag og hjemmel
Vilkårene er fastsat i medfør af miljøbeskyttelseslovens (LBK 1093/2024) § 28, stk. 3, og er udformet i overensstemmelse med principperne i spildevandsbekendtgørelsen (BEK nr. 1446/2025) samt EU-forordningerne (EF) 1069/2009 og (EU) 142/2011.
Sagen er vurderet i forhold til Fødevarestyrelsens vejledninger VEJ 9531 af 29.06.2018 og VEJ 11143 af 04.12.2015, hvoraf det fremgår, at spildevand fra zoologiske anlæg, som ledes til offentligt renseanlæg via kloak, ikke skal særbehandles efter ABP-reglerne, herunder krav om hygiejnisering.

Offentligt renseanlæg
Hunseby Strand renseanlæg er dimensioneret og godkendt til 40.000 PE. I miljøvurdering af spildevandsplanen 2024-2031 er belastningen efter planen 32.576 PE. Spildevandet fra abestalden vurderes at være miljømæssigt sammenligneligt med husspildevand og udgøre ca. 1 PE. Spildevandet vurderes derfor ikke at udgøre nogen risiko for biologi eller slam på renseanlægget.

Partshøring
Et udkast til denne tilladelse blev den 15. januar 2026 sendt i partshøring hos:

- Knuthenborg Park og Safari
- Lolland Spildevand A/S

Der har i høringsperioden ikke været nogle bemærkninger fra ovenstående parter.

Offentliggørelse og klagevejledning

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside den 18. februar 2026.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger via Klageportalen. Klagenævnet opkræver gebyr. Klagen har ikke opsættende virkning.

Klagefrist
Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen offentliggøres, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsesdatoen. Udløber fristen på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

En klage over denne afgørelse skal indgives inden 19. marts 2026.

Hvem er klageberettiget
Klageberettigede er modtageren af afgørelsen og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i afgørelsen. Følgende kan også klage: Sundhedsstyrelsen og landsdækkende organisationer og foreninger, der har beskyttelse af miljø som hovedformål.

Sådan klager du
Du klager via klageportalen, som du finder via Nævnenes Hus (naevneneshus.dk). Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolen, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Henvendelse om denne afgørelse

Er der spørgsmål til afgørelsen, er I velkomne til at kontakte mig pr. telefon: 54 67 64 63 eller e-mail: alreh@lolland.dk

Med venlig hilsen

Allan Remi Ejby Hansen
Teknikumingeniør

Kopi af tilladelsen er sendt til:

- Lolland Forsyning A/S, Stavangervej 13, 4900 Nakskov. forsyning@lollandforsyning.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed. stps@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. dnlolland-sager@dn.dk

Bilag 1: Oversigtsplan over abestald

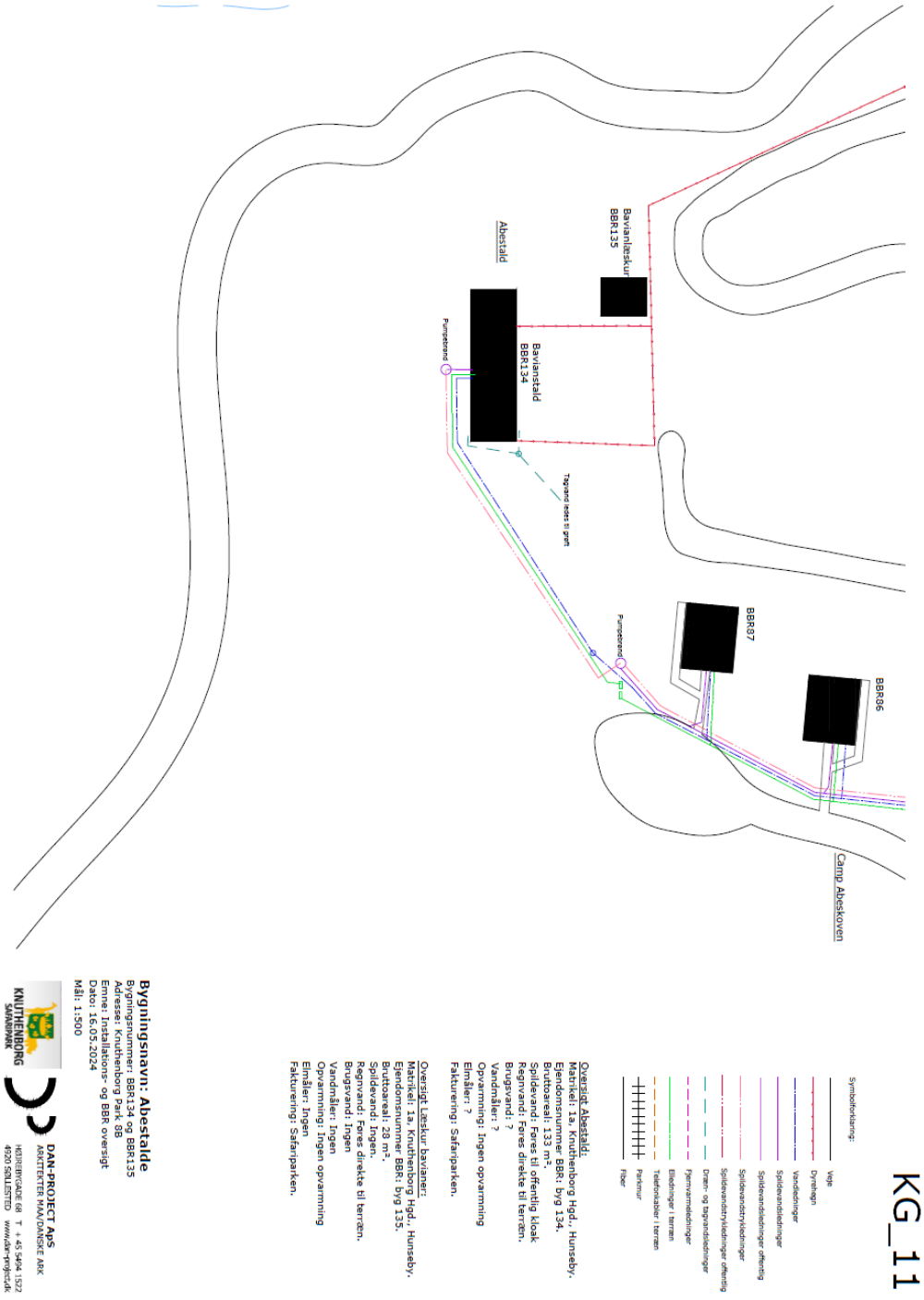
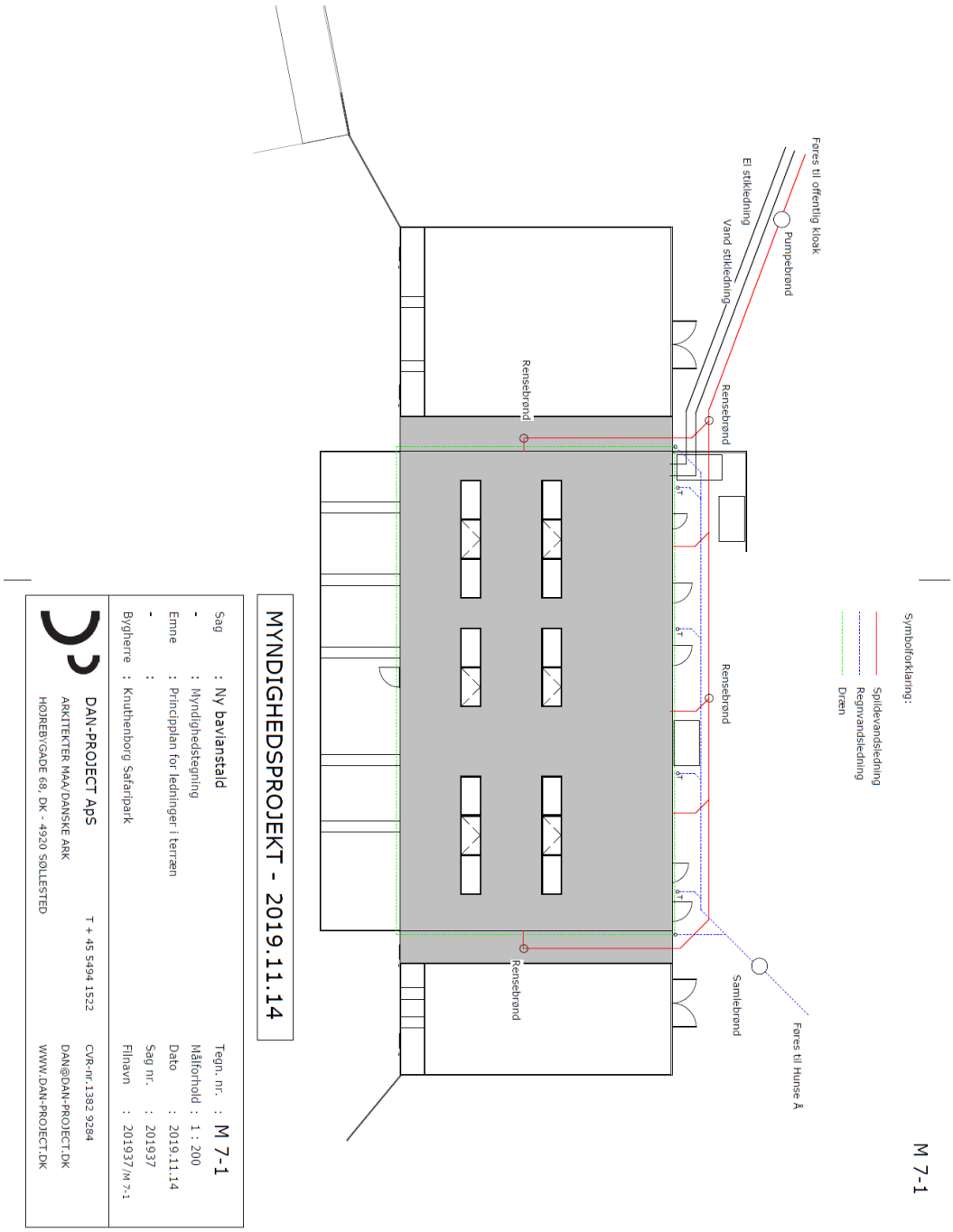
Bilag 2: Situationsplan / Ledningsplan